

TUẦN 6 – VẬT LÝ 8
NỘI DUNG GHI BÀI
BÀI 5: HAI LỰC CÂN BẰNG

1. HAI LỰC CÂN BẰNG:

- Hai lực cân bằng là hai lực tác dụng trên cùng một vật, mạnh như nhau, có phương cùng nằm trên một đường thẳng và ngược chiều nhau.

2. TÁC DỤNG CỦA HAI LỰC CÂN BẰNG:

- Một vật đang đứng yên, nếu chịu tác dụng của hai bằng thì sẽ tiếp tục đứng yên mãi.

- Một vật đang chuyển động, nếu chịu tác dụng của hai lực cân bằng thì vật sẽ tiếp tục chuyển động thẳng đều, gọi là chuyển động theo quán tính.

3. QUÁN TÍNH:

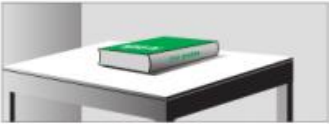
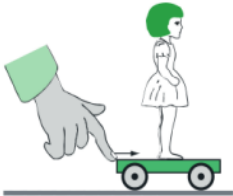
- Quán tính là tính chất duy trì tốc độ ban đầu của một vật.

- Mọi vật đều có quán tính.

- Quán tính phụ thuộc vào tốc độ và khối lượng của vật.

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC VẬT LÝ 8- TUẦN 6

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học/ chủ đề - Khối lớp	BÀI 5: HAI LỰC CÂN BẰNG- QUÁN TÍNH VẬT LÝ 8
Hoạt động 1: Đọc tài liệu và thực hiện các yêu cầu.	SỰ CÂN BẰNG LỰC - QUÁN TÍNH Ở lớp 6 ta đã biết một vật đang đứng yên chịu tác dụng của hai lực cân bằng sẽ tiếp tục đứng yên (H.5.1). Vậy, một vật đang chuyển động chịu tác dụng của hai lực cân bằng sẽ thế nào ? I - HAI LỰC CÂN BẰNG 1. Hai lực cân bằng là gì ? ■ Trong hình 5.2 quyển sách đặt trên bàn, quả cầu treo trên dây, quả bóng đặt trên mặt đất đều đứng yên vì chịu tác dụng của các lực cân bằng. ● C1 Hay kể tên và biểu diễn các lực tác dụng lên quyển sách, quả cầu, quả bóng có trọng lượng lần lượt là 3N ; 0,5N ; 5N, bằng các vectơ lực. Nhận xét về điểm đặt, cường độ, phương, chiều của hai lực cân bằng. Hình 5.1 1/ Tìm hiểu hai lực cân bằng: - Qua H 5.1 nhắc lại hai lực cân bằng đã học ở lý 6: nhận biết, đặc điểm các lực cân bằng. - Quan sát các hình và trả lời C1. - Nêu nhận xét chung cả 3 trường hợp trạng thái của vật bị tác dụng bởi hai lực cân bằng. 2/ Tìm hiểu các tác dụng của hai lực cân bằng: - Từ C1, vật đang đứng yên bị tác dụng của hai lực cân bằng thì sẽ như thế nào? → tiếp tục đứng yên - Xét trường hợp vật đang chuyển động theo phương ngang: có hai lực tác dụng lên vật là lực kéo và lực cản. + nếu $F_k > F_c$: vật CĐ như thế nào? + nếu $F_k < F_c$: vật CĐ như thế nào? + Nếu $F_k = F_c$: vật CĐ như thế nào? → tốc độ không thay đổi → CĐ đều - Rút ra kết luận về tác dụng của hai lực cân bằng tác dụng lên một vật đang chuyển động. 3/ Tìm hiểu về quán tính: - Hs đọc tài liệu tìm hiểu về khái niệm quán tính. - Dự đoán hiện tượng xảy ra ở C6, C7 và giải thích. II - QUÁN TÍNH ■ 1. Nhận xét. Ôtô, tàu hoả, xe máy khi bắt đầu chuyển động không đạt ngay vận tốc lớn mà phải tăng dần ; khi đang chuyển động, nếu phanh (thắng) gấp cũng không dừng lại ngay mà còn trượt tiếp một đoạn. Khi chịu lực tác dụng, mọi vật đều không thể thay đổi vận tốc đột ngột được vì mọi vật đều có quán tính. ▼ 2. Vận dụng ● C6 Búp bê đang đứng yên trên xe. Bất chợt đẩy xe chuyển động về phía trước (H.5.4). Hỏi búp bê sẽ ngã về phía nào ? Tại sao ? ● C7 Đẩy cho xe và búp bê cùng chuyển động rồi bất chợt dừng xe lại. Hỏi búp bê sẽ ngã về phía nào ? Tại sao ? Hình 5.4

Hoạt động 2: Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.	4/ Vận dụng: (1-2) Câu 1: Hai lực cân bằng là: A. hai lực cùng đặt lên một vật, có cường độ bằng nhau, phương nằm trên cùng một đường thẳng, chiều ngược nhau B. hai lực được đặt lên hai vật, có cường độ bằng nhau, phương nằm trên cùng một đường thẳng, chiều ngược nhau C. hai lực cùng đặt lên một vật, có cường độ bằng nhau, phương nằm trên cùng một đường thẳng, chiều cùng nhau D. hai lực được đặt lên hai vật, có cường độ bằng nhau, phương nằm trên cùng một đường thẳng, chiều cùng nhau Câu 2: Câu nào sau đây không đúng khi nói về các lực cân bằng: A. Hai lực cân bằng cùng đặt lên một vật. B. Hai lực có độ lớn bằng nhau. C. Hai lực cân bằng cùng chiều nhau. D. Hai lực cân bằng có phương nằm trên một đường thẳng. Câu 3: Chuyển động theo quán tính là: A. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ chuyển động, đang chuyển động sẽ tiếp tục chuyển động thẳng đều B. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ tiếp tục đứng yên, đang chuyển động sẽ dừng lại. C. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ tiếp tục đứng yên, đang chuyển động sẽ tiếp tục chuyển động thẳng đều D. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ chuyển động, đang chuyển động sẽ dừng lại. Câu 4: Phát biểu nào sau đây đúng? A. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ chuyển động, đang chuyển động sẽ tiếp tục chuyển động thẳng đều. B. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ tiếp tục đứng yên, đang chuyển động sẽ dừng lại. C. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ tiếp tục đứng yên, đang chuyển động sẽ tiếp tục chuyển động thẳng đều. D. Dưới tác dụng của các lực cân bằng một vật đang đứng yên sẽ chuyển động, đang chuyển động sẽ dừng lại.

Câu 5: Trường hợp nào dưới đây chuyển động mà không có lực tác dụng.

- A. Ô tô đang đi trên đường.
- B. Xe kéo đang lên dốc.
- C. Quả bóng rơi từ trên cao xuống.
- D. Người đang đi xe đạp thì ngừng đạp, nhưng xe vẫn chuyển động phía trước.

Câu 6: Một vật chịu tác dụng của hai lực và đang chuyển động thẳng đều. Nhận xét nào sau đây là đúng?

- A. Hai lực tác dụng là hai lực cân bằng
- B. Hai lực tác dụng có độ lớn khác nhau
- C. Hai lực tác dụng có phương khác nhau
- D. Hai lực tác dụng có cùng chiều

Câu 7: Trong các trường hợp sau trường hợp nào vận tốc của vật không thay đổi? Hãy chọn câu đúng nhất?

- A. Khi có một lực tác dụng
- B. Khi có hai lực tác dụng với độ lớn khác nhau
- C. Khi có các lực tác dụng lên vật cân bằng
- D. Khi có các lực tác dụng lên vật không cân bằng

Câu 8: Một xe ô tô đang chuyển động thẳng thì đột ngột dừng lại. Hành khách trên xe sẽ như thế nào? Hãy chọn câu trả lời đúng.

- A. Hành khách nghiêng sang phải
- B. Hành khách nghiêng sang trái
- C. Hành khách ngã về phía trước
- D. Hành khách ngã về phía sau